29.

DEO OPTIMO MAXIMO
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,*

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS, manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-octavâ mensis Novembris, anno Domini M. DCC. LXXIII.

PRÆSIDE,

M. JOSEPHO COTTON, Doctore Medico.

An herpeti non venereo sublimatum corrosivum?

I.

ORBOS internos secùm præsens afferre periculum, nèc nisi prudenti medicinæ auxilio avertendum ultrò fatentur omnes; externos verò, cutaneos verbi gratiâ, vitæ non insidiari contendunt. Sic herpes, sive tacitè irrepens cutem vix maculis distinguere incipiat, sivè viribus auctis eam fœdè depascat, sæpius minorem excitat sollicitudinem. Sed eheu! plures cineri doloso incedunt, malècautam securitatem morte luunt improvisâ. Alii enim empiricorum, agyrtarum,

* *Autore M. Cotton, ann.* 1772.

mulierculārum oracula pofcunt : manat fons uberrimus remediorum quæ ruborem ingratum fugare, irrequietam fedare pruriginem, morbi furorem frænare velutì per incantamentum prædicantur ; illis confumptis multâque exhauftâ pecuniâ nedùm affulgeat curationis fpes, res in pe'us ruunt. Tùnc genuinam medicinæ opem efflagitant : nèc raró illa monftrum debellare fruftrà tentat ; arma imbellia depromit, telaque finè ictu vibrat : faponacea, amara, tonica, ex antimonio præparata remedia. Medicinam ipfam hoc adversùs mali genus mancam & imbecillem nè tamèn dicas : mercurii adminiftratio ùt herpetem fæpiffimè fuperavit venereum, sìc non venereum felicius profligare poteft ; fi prudens fit adminiftratio & eligatur præparatio ea quæ magis ad fal neutrum accedat, quæ omnibus in menftruis folvi poffit : fublimatum puta corrofivum diù quæfito frui dabitur contra herpetem fp cifico. Illud fuâ activitate obices fuperabit omnes, fibras ftimulabit, ftagnantes folvet humores, illis conciliabit fluiditatem, minimos permeabit vifcerum canaliculos, cutis meandros ; sìc diaphorefi, vèl aliâ excretione virus omne propellet.

I I.

CUTIS partium omnium tutamen & propugnaculum, vafibus conftat innumerabilibus quorum interftitiis infident glandulæ miliares, febaceæ quæ inungentem fundunt humorem ; illius humoris aut folliculorum vitium lepræ, fcabiei, herpetis caufa & origo ; de herpete tantùm hic agere nobis animus eft. Herpes papularum congeries feu efflorefcentia tumoribus diftinguitur exiguis, aggregatis, pruriginofis, in fquammas furfuraceas, aliquandò cruftaceas abeuntibus. Alius farinaceus dicitur aut furfuraceus, alius cruftaceus, miliaris alius, alius depafcens. Furfuraceus papulas habet rubras parùm prominentes, pruriginofas ; cruftaceus ceù ferpigo congeftas, nùnc valdé pruriginofas, nùnc acutè pungentes, areâ circumfcriptâ infignis fæpius relictâ priori fede, in vicinam ferpit partem, frictu excoriatur ftillatque aquofus & acris humor. Milliaris, hydatidibus feu veficulis granum milii aquantibus, prurigine, circumfusâ inflammatione dignofcitur, apice papularum rupto veficulæ remanent fubrotandæ, flavefcentes. Depafcens papulis non diftinguitur, immani verò erefypelate, fæviente dolore, ulcere fædo, acri & corrofivo humore infignitur. Manus, vultum, partes frictui obnoxias affectat herpes. Caufæ internæ funt & externæ ; perfpirationis imminutio, repercuffio, fuppreffio ; alimenta fale acri referta ; maris vicinitas ; excelfarum montium aër ; indomiti & pertinaces animi motus ; mentis ad abftrufa nimia applicatio ; temperamentum biliofum, melancholicum ; efculentorum penuria ; veftium fordes ; durior, iterata nimìs cutis frictio ; unctuoforum quæ cometica dicuntur, fpirituoforum, aftringentium ufus. Illæ caufæ vel fuccos inungentes acredine inficiunt, vel tranfpirationem nimiam procreantes, ferofitatem amicam difflant ; nùnc eroduntur glandulæ febaceæ, fibras cutaneas exercet erethifmus ; nùnc fucci redduntur immeabiles, folliculi obftruuntur ; nùnc excretorii ductus conftringuntur, fuffocantur glandulæ. Sic oritur prima mali labes ; ægrorum incuriâ, indocilitate incauto remediorem fuprà dictorum ufu ingravefcens in dies vixque fanabilis.

I I I.

HERPETEM profligare tentas ? Textus cutis relaxandus, glandularum excretorii ductus aperiendi, attenuandi humores, amica blandities concilianda. Tepida balnea potus aquofi, lenientes & faponacei non parùm proderunt. Amara, tonica, ex antimonio, plumbo confecta remedia, multotiès decantata incafsùm, adhibebuntur mali fævitiem frænare imparia. Sublimatum corrofivum moleculaxum tenuitate, mobilitate, activitate illa longè fuperat : duorum enim quibus

conſtat principiorum dotes egregiè poſſidet ; indè humoribus fluiditatem , fibris tonum reddere poteſt. Ritè verò perpendas vim & energiam ; teneas quid valeat, quid ferre recuſet varia ætas , varius ſexus , varium temperamentum ; ſubſtantiarum quarumdam mixtione , doſes infinitè diviſas adhibens ad nutum ejus activitatem diriges : sìc ſublimatum modò aperitivum , modò ſudorificum , modò laxativum tibi erit : fibras actione ſuâ titillans earum contractiones ſuſcitat , vaſorum vibrationes adauget , inteſtina ſollicitat , glandulas cutaneas ſubit , ſanguineam & lymphaticam congeſtionem aggreditur , ſuperat humoribus validius conquaſſatis , diviſis , attenuatis , ſubactis : Hinc lividum ruborem , irrequietam fugat pruriginem ; ſolvit congeſtas & eminentes puſtulas modò acri & mordicante ſero , modo albâ , inodorâ & concretâ materie refertas.

I V.

PRIMUS ſublimatum corroſivum contrà herpetem externè præſcripſit Pareus , illudque felix eventus conſecravit. Hujus verò ſeculi Hippocrates ſublimati corroſivi internè adhibiti efficaciam comprobavit , adminiſtrationis indicavit methodum , morborum venereorum tandem antidotum deſignavit quod cutaneas præſertim affectiones à lue vencreâ oriundas invictè debellat. Analogiâ ducti non dubitavimus contrà herpetem non venereum illud præſcribi poſſe , prudentes & parci adminiſtravimus : nèc fefellit ſpes. Furfuraceos debellavimus herpetes & cruſtaceos. Unum exemplum referre liceat. Decimus jàm annus erat ex quo labrum ſuperius aurigæ cruciabat herpes cruſtaceus : frigore exarcerbuit : maxillares & parotidæ glandulæ sìc & caput infandùm tumuerunt , oculi latebant , monſtrum referebat æger ; illius labrum duobus pollicibus craſſum circà foveculam fœdè dehiſcebat , ex ulcere ſtillabat ichor : ætatis erat quadraginta ; ſanitas ab omni venerei vitii ſuſpicione vacua. Sublimatum sìc adminiſtravimus ùt vix per ſex dies grana duo conſumpſerit , jamque ad ſtatum naturalem caput rediit , glandularum omninò evanuit tumor : quinque elapſis hebdomadibus , duodecim granis ſublimati adhibitis herpes profligatus fuit Huic methodo inſiſtens , varios fugavimus herpetes qui vultum , manus , inguines inficiebant. Analogia itaquè hanc ſublimati dotem indicavit , experientia comprobavit : nova mercurii virtus in apricum venit , ſpecificum agnoſcit herpes ; quo , fateor , temerè adminiſtrato prurigo , dolor , inflammatio aliaque ſimptomata adaugentur ; quo prudenter partito , adjunctiſque , pro re natâ , balneis , emulſionibus , ſaponaceis potibus teterrima ſymptomata evaneſcunt ; priſtinumque decus rursùs induit cutis.

V.

MELANCHOLICIS , aſthmaticis venenum prorsùs eſſe ſublimatum dicet aliquis : quod verò contrà herpetis curationem arguitur illud & argui poteſt contrà venerei morbi curationem ; in utroque præſcribitur ſublimatum , eventuſque vota ſæpè-ſæpiùs longè ſuperat ; auctâ perſpiratione vel aliâ excretione , foràs mandatur nocivus humor. Inſtabis , ægros in periculum venire ſi herpetes ichor diſtillantes ſubitò difflentur. Multa equidêm & dira oriuntur mala ſi remediorum aſtringentium imprudens adminiſtratio herpetis venenum ad interiora repercutiat : hinc viſcerum infarctus , aſthma , empiema , leucoplegmatia , hydrops , cephalalgia , apoplexia , &c. quam verò jam expoſui ſublimati adminiſtratio hâc labe infici non poteſt. Noſtra methodus in herpetibus curandis collimat methodo quâ debellatur pian ſeu frambæſia , morbus ferè endemicus in multis Africæ & Americæ regionibus ; monſtrum horrendum , ingens ! Naſcuntur puſtulæ ſeu potiùs excreſcentiæ fungoſæ , quæ colore , craſſitie , conſiſtentiâ frambæſias æmulantur , pruriunt , cutem excedunt , ulcera efformant. Vultui inſident , axillis , inguinibus , ano , ubicumque glandulæ adſunt ſebaceæ. Nec illum morbum à lue ve-

nereâ fempèr oriundum dicas : mercurii frictiones, fumigationes, panaceæ, fudorifica, incaffùm fæpè adhibita funt. Caufæ ferè eædem annotantur ac in herpete; peculiares habeas, dùm urente fole laborem immenfum exercent nigritæ, nocte verò aeri frigido & humido exponuntur; craffioribus vefcuntur alimentis; duriorem patiuntur fervitutem. Ut verò caufis procreantibus, fede, fymptomatibus ad herpetis naturam pian accedit, sìc curationis methodo & fpecifico (*a*) cùm illo congruit.

Ergò fublimatum corrofivum herpeti non venereo.

(*a*) Surinamo nupèr promulgatum fuit à Batavis ℞. aquæ fortis uncias decem, mercurii uncias fex, nitri crudi uncias quatuor, argenti unciam unam, colcotar dragmam unam. Merc. folv. in aq. for. fuff. q. Nitr. & colc. Simùl terantur, lagenâ immittantur alterâ, fupèr affunde aq. for. ad uuius poll. altitudinem. Alia lagena contineat arg. cum aq. for. Tres illæ lagenæ nocte unâ fibi permittantur. Poftero die quod continent aliæ infundatur in lagenam quæ nitr. & colc. continet. Mixtio agitetur lagenâ claufâ. Tùnc quatuordecim diebus elapfis liquorem habes fpecificum. Hæc eft illius adminiftratio: per tres quatuor-vè dies continuos, pre medici prudentiâ, in femi-cyatho aquæ frig. infundantur XVI aut XX guttæ liquoris, hanc dofim manè; jejuno ventriculo hauriat æger, cui præfcribitur oryza, fyrupus, *de melaffe* abftineat carnibus, fale & aceto.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes-Baptifta-Francifcus DE LA RIVIERE, *utriufque Pharmaciæ Profeffor, Confiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Caftelleto.*	*M. Petrus-Jofephus* MORISOT DESLANDES.	*M. Petrus* BERCHER, *Facultatis Ex-Decanus & Academiæ, Cenfor Regiæ Hifpaniarum Infantis dum viveret, Regii exercitus ad infimum Rhenum in ultimo Bello Medicus Primarius.*
M. Guido DANIÉ DESPATUREAUX.	*M. Henr.-Michael* MISSA, *Regii Medicorum Collegii Nanceianorum Socius Honorarius, antiquus Regis Exercituum in Germaniâ Medicus ordinarius, Cenfor Regius, Academiæ Catalaunenfis Socius.*	*M. Benjamin-Ludovicus* LUCAS DE LAUREMBERT.
M. Cleriardus VACHIER.	*M. Joannes-Nicolaus* MILLIN DE LA COURVAULT.	*M. Ludovicus-Guillelmus* LE MONNIER, *Confiliarius Medicus ordinarius Primarius, Regiarum Parifienfis Londinenfis ac Berolinenfis Academiarum Socius & in Horto Regio Botanices Profeffor ac Demonftrator.*

Proponebat Parifiis JOANNES-BAPTISTA JUMELIN, Conftantienfis, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parifienfis Baccalaureus, A. R. S. H. 1773. A SEXTA AD MERIDIEM.

Typis QUILLAU, Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Typographi. 1773.